

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 63/2020-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 41282/2019/141 z 9. decembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

██████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 41282/2019/141 z 9. decembra 2019 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva“).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza: „... dňa 18.8.2007 mi bolo vznesené obvinenie pre zločin lúpeže... (uzn. sp.zn. ORP-1813/3-OJP-KE-2007)... 15.1.2008 okresná prokuratúra Košice II, sp.zn. 3Pv 951/2007-43 vydala uznesenie, v kt. podľa § 215 ods. 1 písm. c) TP zastavila trestné stíhanie...“ Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ požiadal ministerstvo o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú „... zamietli, resp. nevyhoveli...“. Sťažovateľ uvádza, že tým, že bol nevinný, boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 3 ústavy.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ tvrdí, že bolo porušené jeho právo podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a žiada nemajetkovú ujmu vo výške 8 000 €.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde““) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

7. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný.

8. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

10. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, ku ktorému malo dôjsť tým, že ministerstvo spravodlivosti nevyhovelo jeho žiadosti o náhradu škody, ktorá mu mala byť spôsobená trestným stíhaním, ktoré bolo neskôr zastavené.

11. Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

12. Z podstaty princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

13. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

15. Podľa 15 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že ak sťažovateľ zastáva názor, že rozhodnutím ministerstva spravodlivosti došlo k zásahu do jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, má možnosť, ale i povinnosť pred podaním sťažnosti na ústavný súd vyčerpať všetky dostupné prostriedky na ochranu jeho označeného základného práva. V zmysle už citovaných ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu je takýmto prostriedkom podanie žaloby na všeobecnom súde.

17. Z uvedených dôvodov sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale ju pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa s nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu